

NTNU

Norwegian University of
Science and Technology

Forskning og undervisning i akustikk ved NTNU

Peter Svensson

Gruppen for akustikk/Acoustics Research Centre

Institutt for elektronikk og telekommunikasjon, NTNU, Trondheim

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med 25% innen 2010.

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.
- I 2014 har støyplagen økt med 20% siden 1999.

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.
- I 2014 har støyplagen økt med 20% siden 1999.
- I 1999 ble Svensson professor i akustikk ved NTNU.

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.
- I 2014 har støyplagen økt med 20% siden 1999.
- I 1999 ble Svensson professor i akustikk ved NTNU.

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.
- I 2014 har støyplagen økt med 20% siden 1999.
- I 1999 ble Svensson professor i akustikk ved NTNU.
- Kun et eksempel på at korrelasjon ikke er detsamme som orsak-virkning sambånd!

Observasjon

- I 1999 ble det satt et mål at støyplagen i Norge skulle minskes med ~~25%~~ 10% innen ~~2010~~ 2020.
- I 2014 har støyplagen økt med 20% siden 1999.
- I 1999 ble Svensson professor i akustikk ved NTNU.
- Kun et eksempel på at korrelasjon ikke er detsamme som orsak-virkning sambånd!
- Kanskje viktigere forklaring: Erik Vigran sluttet som professor 1999 → bygg- og maskiningeniører fikk et dårligere tilbud innen akustikk!

Studere akustikk ved NTNU

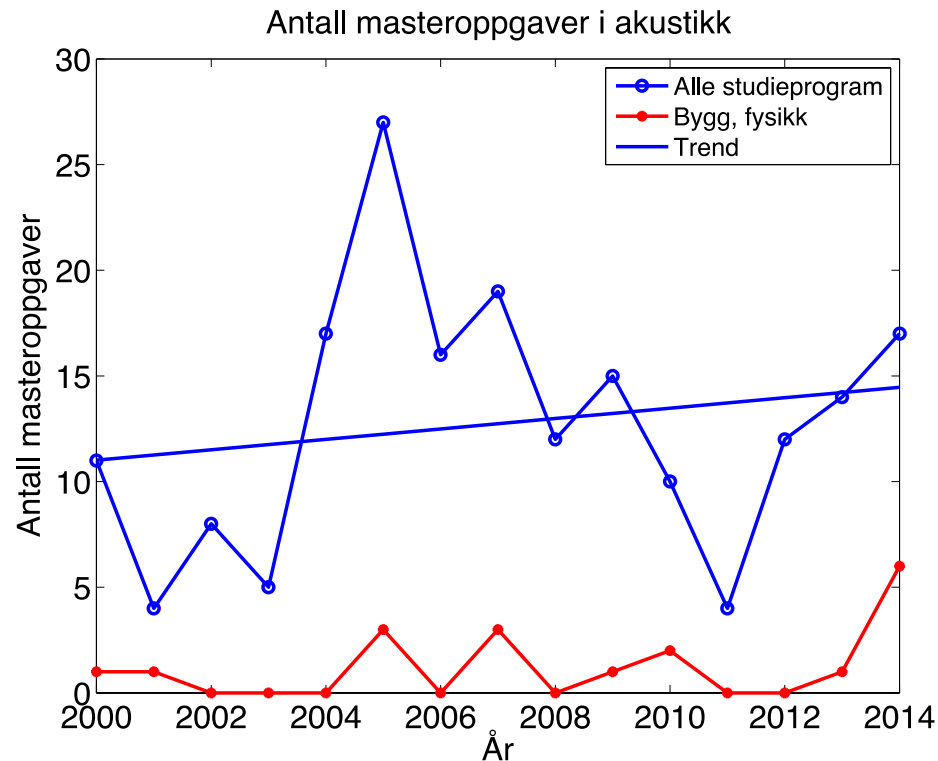
Stor majoritet følger dette spåret:

Sivilingeniør ~~Elektronikk~~ Elektronisk
Systemdesign og Innovasjon med hovedprofil
“Akustikk” (5-8 fag + prosjekt + masteroppgave)

Noen få:

Sivilingeniør Bygg og miljø, med noen akustikkfag
Sivilingeniør Fysikk, med hovedprofil “Akustikk”

Produksjonen av akustiker ved NTNU, 1

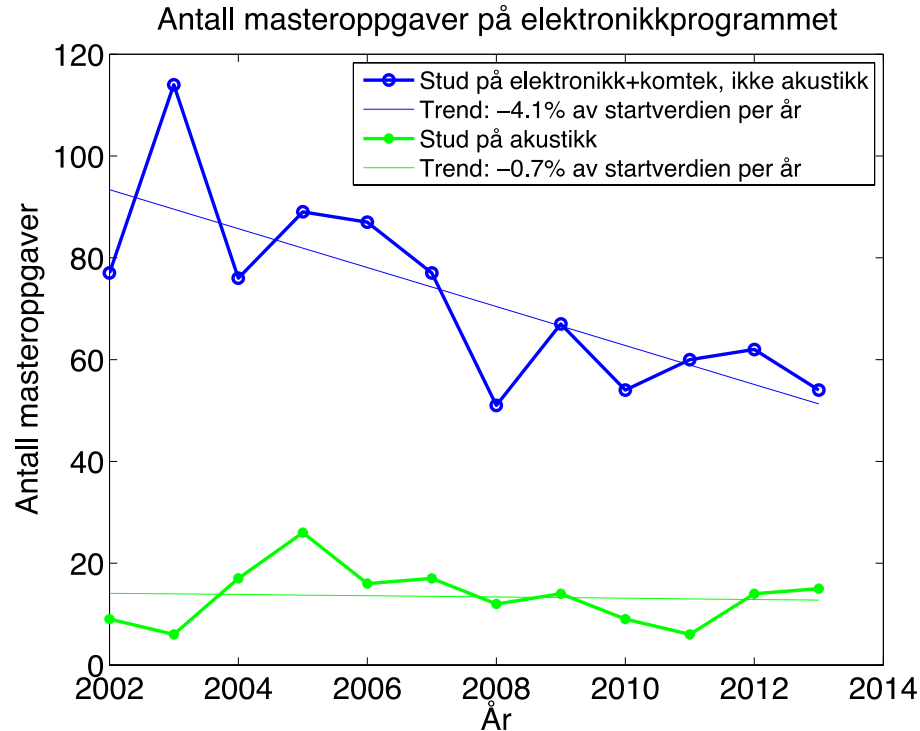

Økende trend, men altfor få!

≈20% av disse er innen marin akustikk-sektorn

Antall fra fysikk og bygg er i økning?

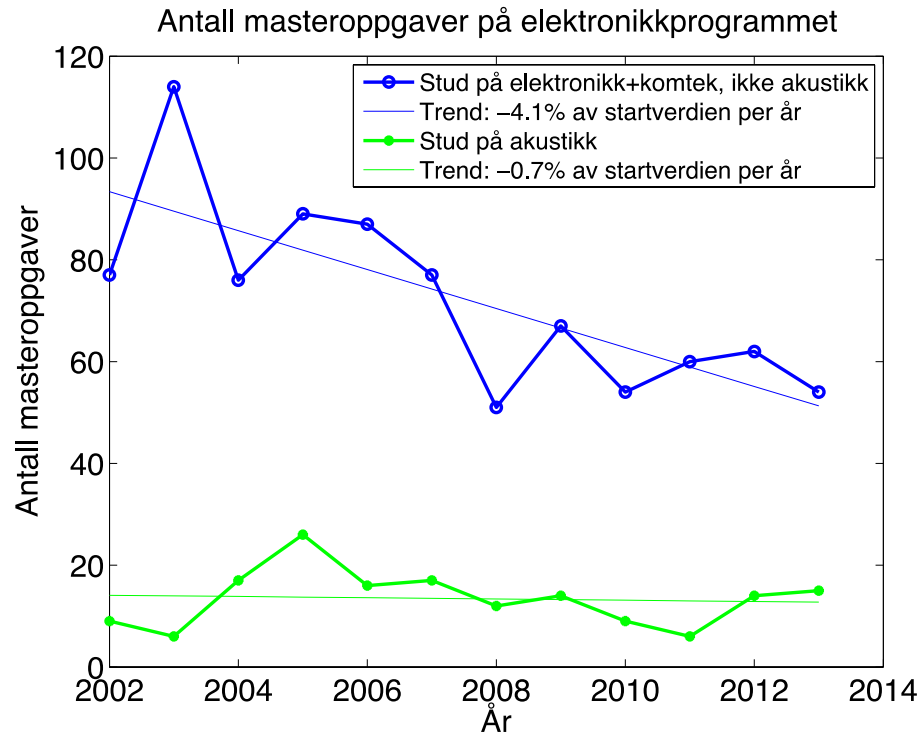
Produksjonen av akustiker ved NTNU, 2

Hovedprofil
“Akustikk” på
elektronikk

Akustikk gjør det bedre enn resten av elektronikkprogrammet, men må “konkurrere” om et minskende antall studenter.

Produksjonen av akustiker ved NTNU, 2

Hovedprofil
“Akustikk” på
elektronikk

Akustikk gjør det bedre enn resten av elektronikkprogrammet, men må “konkurrere” om et minskende antall studenter. (Fra år 2026 vil alle elektronikkstudenter velge akustikk...)

Hva er behovet av akustiker i Norge?

Brev fra RIF til NTNU sommeren 2014:

“... Det er i dag omlag 200 sivilingeniører / M.Sc. / Ph.d. som jobber innen bransjen rådgivende ingeniør i akustikk. ....”

De store firmaene innen akustikkrådgivning (Multiconsult, Rambøll, Sweco, Cowi, Brekke & Strand Akustikk, Norconsult, Sinus m.fl.) ansetter til sammen minimum 12 – 15 akustikere pr år, og bransjen har opplevd ca **en fem-dobling** av antall akustikkrådgivere, samt akustikkoppdrag, de siste 15 år. ....”

Opptelling 24 oktober: 198 rådgivende ingeniør i akustikk i de 7 bedriftene over + Lifetec.

Hva er behovet av akustiker i Norge?

Oppsummering

- Rådgiverbransjen trenger 12-15 per år.
- Øvrige (ikke marin), kanskje 3 per år.
- Marin akustikk sektorn, prod.har vært ≈ 3 per år.

Det burde altså produseres rundt 18-21 akustiker per år.

Hvordan kan NTNU produsere flere akustiker?

Vi tror et realistisk måltall er 20-25 per år ved å:

- Fortsette å være attraktive på ~~Elektronikk~~ Elektronisk Systemdesign og Innovasjon + Fysikk
- Trinn 1: Attrahere flere fra bygg
- Trinn 2: Attrahere studenter fra Produktutvikling og produksjon.

Hvordan attrahere studenter fra bygg og maskin til akustikk-studier?

To alternativer

1. Lag hovedprofil Akustikk på studieprogram Bygg & Miljø, og etter hvert også Produkt & produktutvikling. Kunne trenges noe mindre tilretteleggingsfag før akustikk: vibrasjoner, bølger mm.
2. Lag masterprogram i akustikk, norskt eller internasjonalt, som ved Chalmers, DTU, Aalborg. Utfordring: universitetsledelser mindre intressert i små utdanningsprogram for tiden.

Hvordan attrahere studenter fra bygg og maskin til akustikk-studier?

To alternativer

1. Lag **hovedprofil akustikk** på studieprogram Bygg & Miljø, og etter hvert også Produkt & produktutvikling. Kunne trenes noe mindre tilretteleggingsfag før akustikk: vibrasjoner, bølger mm.

2. Lag **masterprogram i Akustikk**, norskt eller internasjonalt, som ved Chalmers, DTU, Aalborg.

Utfordring: universitetsledelser mindre interessert i små utdanningsprogram for tiden.

+ mer systematisk samarbeid med næringslivet.

Hvor mye akustikk får byggingeniørsstudentene?

	Obligatoriske fag
NTNU	1,5 stp (120 stud) 1,5 stp (30 stud)
Chalmers	13,5 stp (110 stud) fra 2015
Lund	7,5 stp (75 stud)
DTU	8,5 stp (105 stud)

Faglærerstabten i akustikk

Faglærer

Hefeng Dong

Ulf Kristiansen

Peter Svensson

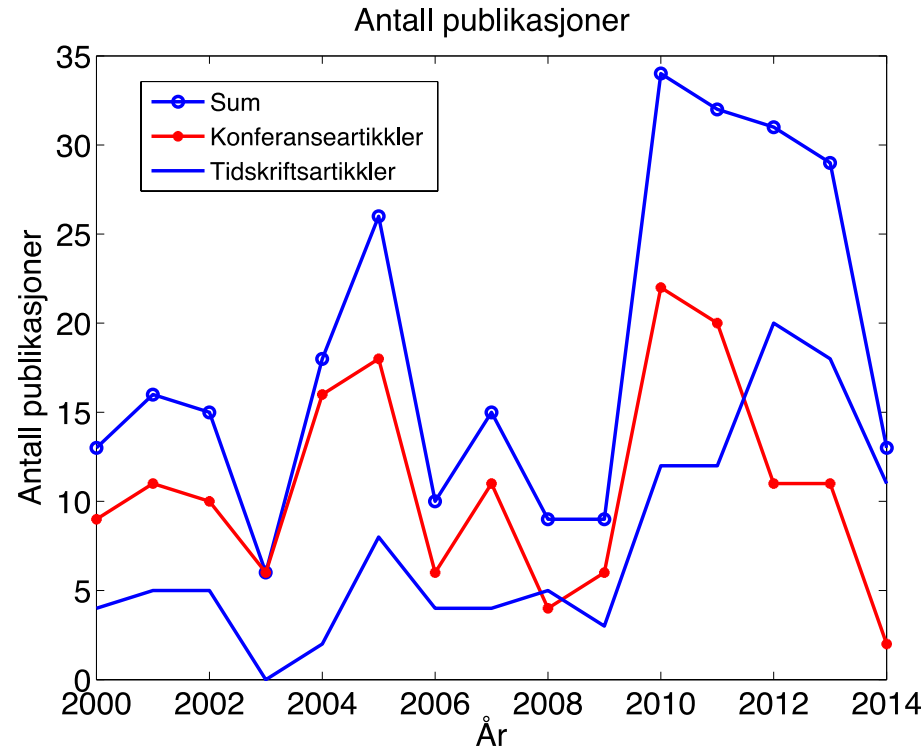
Jan Tro

Odd Pettersen (prof. II = 20%)

Anders Homb (prof. II = 20%)

Stillingen til Ulf Kristiansen kommer snart at utlyses:
“Professor i akustikk”

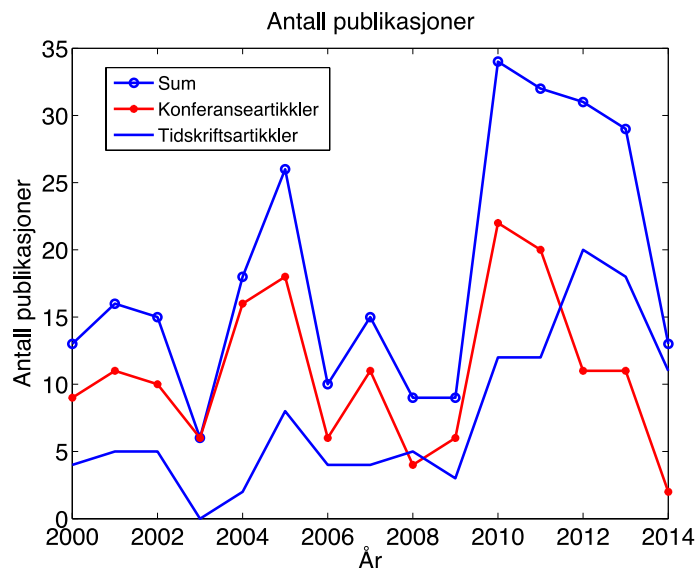
Hva med forskning?

Større prosjekt: “Acoustic Research Center” 2002-06,
 “Quevirco” med Tandberg/Cisco og Statoil 2007-12.

Totalt 21 PhD produsert 2000-2014.

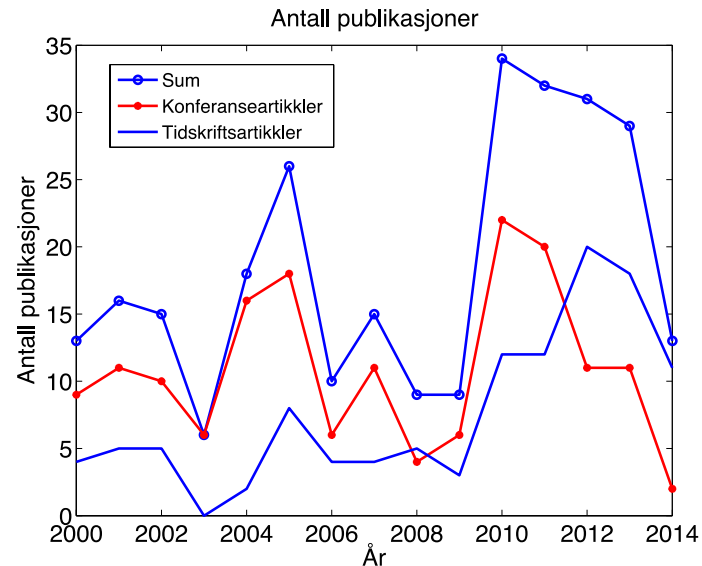
Hva med forskning?

Enkeltprestasjoner:

- Haohai Sun (nå i Cisco) 23
- Guosong Zhang (nå i FMC Technologies, Kongsberg) 20

Hva med forskning?

Enkeltprestasjoner:

- Haohai Sun (nå i Cisco) 23
- Guosong Zhang (nå i FMC Technologies, Kongsberg) 20

... og Tor Erik Vigran med 8 tidskriftsartikler og 2 bøker, etter avgang med pensjon.

Teman i forskning

57% av publikasjoner og PhD er innen sektorn marin akustikk.

34% av alle tidskriftsartikler er sammen med en forfatter fra utenlandsk institusjon

Beskjeden andel samarbeidsartikler med næringslivet (Statoil, Tandberg/Cisco, Western Geco, NGU,...)

Eksempler fra 2014 viser bredden

“Aeroacoustic source analysis in a corrugated flow pipe using low-frequency mitigation” (Kristiansen)

“Momentary Quality of Experience: User's Audio Quality Preferences Measured Under Different Presentation Conditions” (Borowiak et al)

“Estimation of aircraft sound direction of arrival using directional-microphone arrays” (Genesca et al)

“The acoustic properties of panels with rectangular apertures” (Vigran)

“Acoustic equations of state for simple lattice Boltzmann velocity sets” (Viggen)

“Development and calibration of a new automated method to measure air conduction auditory thresholds with an intelligent earplug” (Vinay et al)

Konklusjoner (om undervisning)

En prosess er igang, på NTNU, for å øke produksjonen av akustiker.

Stor potentiale (og behov) blandt byggingeniørene.
Samarbeid med næringslivet får avgjørende betydning.

Kanskje et nordisk samarbeid for å få større tyngde, internt på universitetene osv.